

МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІЧНА ДИПЛОМАТІЯ ГРЕЦІЇ ТА УКРАЇНИ

Наукові праці МАУП, 2012, вип. 1(32), с. 116–119

В економічному співробітництві України та Греції існує значний невикористаний потенціал для подальшого розвитку. Грецьких інвесторів в Україні приваблюють будівництво, торгівля, виробництво деревини та вироби з деревини, харчова промисловість і переробка сільськогосподарської продукції, виробництво мінералів, а також легка промисловість (текстильна, шкіряна, взуттєва) і металургія.

Грецію та Україну поєднують міцні узи дружби. Це значною мірою пояснюється присутністю численних грецьких громад у Чорноморському регіоні, зокрема в Одесі, – місті, історично пов'язаному з Грецією, оскільки з нього розпочалася грецька національно-визвольна революція, що забезпечила звільнення країни у ХІХ ст. Спільний історичний і культурний шлях зміцнив зв'язки між двома народами. Однак, не викликає сумніву той факт, що, незважаючи на високий рівень політичних відносин, нинішнє двостороннє економічне співробітництво не відповідає справжнім можливостям країн. Неухильно віримо: існує ще значний невикористаний потенціал для подальшого розвитку [2].

У 2000–2005 рр. загальний обсяг грецько-українського товарообігу зріс на 50 %, сягнувши, згідно з даними Національної статистичної служби, з 157 млн дол. до 257 млн дол. Обсяг товарообігу дещо активізується, лишаючись, однак, на низькому рівні, і його зростання ще збільшило дефіцит торговельного балансу для Греції.

Грецька підприємницька діяльність в Україні доволі суттєва, і ще існують значні невикористані можливості для подальшого розвитку. Інвестовані капітали грецьких компаній, які діють в Україні, перевищують 350 млн дол. В Україні існує 78 грецьких компаній. Серед них:

- дочірнє підприємство будівельної компанії “Міханікі” – “Міханікі – Україна”, яка, розширивши свою діяльність, розпочала у грудні 2005 р. комплексне будівництво в Києві вартістю 50 млн дол. Як заявив президент компанії пан Емфіетзоглу, компанія має намір інвестувати в Україні до 300 млн євро в цю справу;
- акціонерна компанія “Германос” упродовжила інвестиційний проект – мережу магазинів по всій Україні з продукцією для сфери телекомунікацій. Компанія передбачила загальну суму інвестицій понад 15 млн євро для відкриття до 2008 р. на українському ринку щонайменше 300 її магазинів;
- будівельна “Міжнародна енергетична технічна акціонерна компанія” реалізує інвестиційний проект із будівництва станцій виробництва електроенергії в Одеському регіоні;
- грецька компанія ЗЕ інвестувала 270 млн дол. США в український ринок у галузі виробництва прохолодних напоїв. Ця інвестиція була зроблена через дочірнє підприємство компанії на Кіпрі.

Крім зазначених галузей, грецьких інвесторів в Україні приваблюють будівництво, торгівля, виробництво деревини та виробів з

деревини, харчова промисловість і переробка сільськогосподарської продукції, виробництво мінералів, а також легка промисловість (текстильна, шкіряна, взуттєва) і металургія [3].

В енергетичній галузі Греція поступово стає енергетичним вузлом у більш ширшому регіоні Південно-Східної Європи. Дипломатія енергетики, головним чином, регулювання енергетичних питань, є важливим аспектом грецької економічної дипломатії. В останні роки сталися значні зміни в енергетичній галузі регіону Південно-Східної Європи.

Угода про створення Енергетичної Спільноти країн Південно-Східної Європи, підписана в Афінах у жовтні 2005 р. між Європейським Союзом і країнами регіону, є дуже важливим політичним актом як на рівні ЄС, так і на регіональному, в якому наша країна відіграла першорядну роль. Угода стосується створення єдиного ринку електроенергії та природного газу між країнами Балканського регіону, із 100-мільйонним населенням, який неминуче залучить значні інвестиції з найвищою метою – включенням його до внутрішнього енергетичного ринку Європейського Союзу. Греція, використовуючи свої переваги, сподівається на значні вигоди від новостворюваного енергетичного простору.

Сфера будівництва є насправді пріоритетною і має перспективи переведення на вищий рівень нашого двостороннього економічного співробітництва. Грецькі будівельні групи, з їх значним використанням нових технологій і досвідом, здобути під час спорудження олімпійських об'єктів, мають серйозні переваги у справі реалізації великомасштабного будівництва [3].

Транспортна сфера також є тим простором, у якому може успішно розвиватися співробітництво. Метою має бути розвиток міжнародних перевезень, зокрема, автотранспортних і залізничних, та, по можливості, комплексних. Дві країни висловили свій намір просувати спорудження комплексних транспортних інфраструктур та їх сполучення з міжєвропейськими і європейськими транспортними мережами. Просування спо-

рудження Чорноморського Кільцевого Коридору (Black Sea Ring Corridor) з розвитком автотранспортних, залізничних і морських транспортних інфраструктур є надзвичайно важливим. Зокрема, стосовно морських перевезень, прагнуть реалізувати просування “морських шляхів” (Motorways of the Sea), які сполучатимуть чорноморські порти з середземноморськими і каспійськими. Це співробітництво сприятиме доступу грецької продукції на ринки Східної Європи і Причорноморського регіону та постачанню продукції на український ринок, а також зміцнить позицію України як транзитного центру.

Однією з найважливіших галузей для Греції і полем конструктивної співпраці обох країн є морське судноплавство. Зазначимо, що грецькі судовласники замовляють спорудження нових суден, а також переобладнання чи ремонт свого існуючого флоту на українських верфях.

Україна і Греція беруть активну участь у роботі Організації Чорноморського Економічного Співробітництва (ОЧЕС) і мають спільні погляди на багато важливих питань щодо економічного розвитку регіону. Україна надає великого значення ОЧЕС як інструменту економічного розвитку й стабільності в регіоні. Динамічне грецьке головування в ОЧЕС протягом шести місяців (з листопада 2004 по квітень 2005 р.) дало можливість для значного стратегічного прориву нашої економічної дипломатії на ринках Чорноморського і Каспійського регіонів. Внесок України в успіх грецького головування був дуже важливим. Прагнуть заохотити подальше просування питань, що становлять спільний інтерес, а саме: транспорт, енергетика, боротьба з організованою злочинністю, чесне управління, торгівля й економічне співробітництво, захист довкілля та туризм. Зокрема, в транспортній сфері, як вважають, відкриваються серйозні перспективи для створення регіональних мереж, як, наприклад, автотранспортного кільця навколо Чорного моря, яке сполучатиметься з вертикальними шляхами й портами, що значно полегшить торгівлю між країнами Причорномор'я. Україна як

особливо важливий партнер і тісне співробітництво продовжаться й у майбутньому.

Результатом тісних зв'язків двох країн є те, що Греція в період з 1997 по 2004 р. надала Україні 12,2 млн євро у вигляді розвиваючої допомоги у сферах навчання фахівців, охорони довкілля, підтримки підприємництва й малого та середнього бізнесу. З 2006 р. Україна належить до тих країн, які користуються пріоритетністю у фінансуванні з грецької програми двосторонньої розвиваючої допомоги. Греція надає важливого значення питанням захисту і поліпшенню довкілля. Вона учасник Міжнародного Фонду Допомоги Чорнобиллю, виділила цьому Фонду 2,5 млн євро, 833,500 з яких вже надійшло у фонд.

Греція – єдина країна Південно-Східної Європи, що входить одночасно до ЄС, НАТО й ОЧЕС, є важливим комунікаційним каналом балканських, середземноморських і причорноморських країн з Європейським Союзом, надійним партнером для просування підприємницького співробітництва з іншими країнами в регіоні, а також істотним чинником підтримки й надання допомоги сусідам в їх прагненнях, спрямованих на підвищення рівня інфраструктури та створення надійних правових інституцій на політичному та економічному рівнях [1].

Греція стала значущою в регіоні Південно-Східної Європи, з інвестиціями, що сягнули 14 млн євро, і розгортанням приблизно 3,500 грецьких підприємств.

Нині Україна та Греція – два потенційно важливих партнери, їхня національна економіка багато в чому взаємодоповнює одна одну.

Нова система міжнародних українсько-грецьких відносин базується на спільних економічних інтересах, а також на бажанні двох народів підтримувати духовні та історичні зв'язки, які існували впродовж багатьох століть. Українсько-грецькі відносини є стабільними. Вони пов'язані історично. Відносини України з Грецією багато в чому визначаються тим, що Греція посідає одне з провідних місць у регіонах Балкан та Східного Середземномор'я, тому партнерські вза-

ємовідносини з нею сприяють можливому виходу на цей ринок, а через Середземномор'я – до країн Близького Сходу і Північної Африки.

В останні роки міжнародне економічне середовище змінюється стрімкими темпами, глобалізація виробництва і торгівлі створює нові реалії. Міжнародні економічні зв'язки не обмежуються лише обігом товарів, але поширюються й на послуги, на інтенсивну тенденцію до співпраці між компаніями, а також на інвестиції. У такому міжнародному середовищі Греція та Україна можуть і готові з вигодою для себе сформувати динамічне поле для двостороннього співробітництва [2].

До числа грецьких компаній, які здійснюють діяльність на українському ринку, належать: Eurobank, Τράπεζα Πειραιώς (банк “Піреос”), Alpha Bank, Mhxanikh A. E., Germanos A. E. (“Германос”), ΔΙΕΘΝΗΣ Ενεργειακή Τεχνική ΑΕ (АТ “Міжнародна Енергетична Технічна компанія”), Alumil, Balcan, Etem, Profilco, Yioula. Підвищується інтерес з боку найбільших грецьких банків до діяльності в Україні (ETE (Національний банк Греції), Alpha Bank, Τράπεζα Πειραιώς (банк “Піреос”) шляхом викупу українських банків. Банк EFG Eurobank викупив український Universal bank і з початку липня 2007 р. відкрив мережу філіалів в Україні.

Таким чином, незважаючи на позитивну динаміку розвитку торгово-економічної співпраці, його потенціал та можливості використовуються не повністю. Великий та переважно невикористаний потенціал двосторонньої співпраці існує в таких галузях, як морський транспорт, сільське господарство та переробка сільськогосподарської продукції, виробництво будівельних матеріалів, військово-технічне співробітництво, туризм, молочна, тютюнова промисловість та ін. Економічний потенціал України, у свою чергу, дає змогу забезпечити більш істотну присутність України на грецькому ринку, зокрема – машинобудування, суднобудування, енергетичне, транспортне машинобудування, металургійна, хімічна, цементна, електротехнічна промисловості, ВПК та ін.

Література

1. Дахно І. І., Тимофієв С. М. Країни світу. Енциклопедичний довідник. – К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2007. – С. 99–103.
2. Стил'янідіс Е. Грецько-український бізнес-форум: "Внесок Греції в економічне співробітництво і розвиток країн Східної Європи та Чорноморського регіону. Економічно-торговельні відносини Греції та України". – К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2006. – С. 25–26.
3. Trade with Greece. Piraeus Bank. – 192 p.

Грецька підприємницька діяльність в Україні вже доволі значна, і ще є інші, невикористані можливості для подальшого розвитку. Економічний потенціал України дає змогу забезпечити більш значущу присутність України на грецькому ринку, зокрема – машинобудування, суднобудування, металургійна, хімічна, електротехнічна промисловості та ін.

Греческая предпринимательская деятельность в Украине уже достаточно значительна, но еще существуют большие и неиспользованные возможности для дальнейшего развития. Экономический потенциал Украины разрешает обеспечить более значимое преимущество Украины на греческом рынке, в частности – машиностроение, судостроение, металлургическая, химическая, электротехническая промышленности и т. д.

The Greek enterprising activity in Ukraine has already been considerable, and there are the other possibilities for further development. Economic potential of Ukraine permit to provide more meaningful advantage of Ukraine at the Greek market, in the field of machine building, shipbuilding, of metallurgical, chemical, electrical engineering industry etc.

Надійшла 27 жовтня 2011 р.